

Aprobat,
Manager General
Dr. Hristea Angelica

**Codul Etic și de Deontologie Profesională al Serviciului de Ambulanță
Județean Iași (SAJ Iași)**

Intocmit,
Consilier etică și integritate
Ec. Elihayrat Petronela

A handwritten signature in blue ink, corresponding to the name Ec. Elihayrat Petronela mentioned in the text above.

2. **Evitarea oricărui fapt de corupție**, a conflictelor de interese sau a influențelor nejustificate care pot afecta deciziile profesionale ori imaginea instituției.
3. **Decizii bazate exclusiv pe criterii profesionale**, fără influențe de natură politică, economică, religioasă sau personală.
4. **Asumarea responsabilității pentru acțiunile proprii**, inclusiv pentru deciziile luate în regim de urgență, în conformitate cu protocoalele și competențele legale.
5. **Colaborarea loială cu colegii și superiorii**, fără practici de denigrare, subminare profesională sau favorizare a unor persoane pe criterii subiective.
6. **Respectarea obligației de confidențialitate** privind toate datele și informațiile legate de pacienți sau de activitatea instituției, conform legii.
7. **Raportarea cu bună-credință a abaterilor grave**, etice sau legale, atunci când acestea pot afecta pacienții, echipele operative sau imaginea instituției.

Acest principiu este în conformitate cu prevederile Codurilor deontologice ale:

- Colegiului Medicilor din România
- Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România (OAMGMAMR)
- Codului de conduită al personalului contractual din administrația publică (OUG 57/2019)

Integritatea nu este negociabilă. Este fundamentul încrederii publicului în SAJ Iași și o condiție esențială pentru exercitarea oricărei funcții în cadrul instituției.

b) Independență și obiectivitate

Angajații Serviciului de Ambulanță Județean Iași au responsabilitatea de a lua decizii profesionale exclusiv în baza **competențelor medicale**, a **experienței acumulate** și a **protocoalelor naționale și locale** în vigoare, fără a se lăsa influențați de factori externi sau subiectivi.

5. **Respectarea fișei postului și a limitelor competenței profesionale**, fără substituirea atribuțiilor altor categorii de personal.
6. **Îmbunătățirea continuă a practicilor de echipă**, prin colaborare eficientă și feedback constructiv între colegi.

Profesionalismul nu înseamnă doar competență tehnică, ci și respectarea valorilor etice, capacitatea de reacție în situații limită, adaptabilitate și atitudine demnă, chiar și în condiții de stres extrem sau presiune operațională.

d) Neutralitate politică

Angajații Serviciului de Ambulanță Județean Iași au obligația de a-și păstra o **atitudine neutră din punct de vedere politic în exercitarea atribuțiilor profesionale**. Această obligație este esențială pentru menținerea **încrederii publice**, a **echității în furnizarea serviciilor medicale** și a **funcționării imparțiale a instituției publice**.

Neutralitatea politică implică:

1. **Interzicerea manifestărilor politice în timpul programului de lucru**, în cadrul unității sau în timpul intervențiilor la pacienți.
2. **Abținerea de la exprimarea de opinii politice** în relația cu pacienții, aparținătorii, colegii sau colaboratorii, în contextul profesional.
3. **Interzicerea purtării sau afișării de însemne politice** (afișe, broșuri, insigne, bannere, materiale promoționale) în spațiile SAJ IAȘI sau pe echipamentele instituției.
4. **Neimplicarea în activități de promovare electorală, strângere de fonduri sau campanii politice**, în calitate de angajat SAJ IAȘI, indiferent de convingerile personale.
5. **Evitarea oricărei asocieri publice între funcția ocupată și o formațiune politică**, în discursuri, apariții media sau postări online.

Această conduită este reglementată și de legislația în vigoare privind personalul contractual din sectorul public, precum și de codurile etice ale profesiilor medicale.

f) Respectul în cadrul SAJ IASI

1. Tratarea cu demnitate și considerație

Toți angajații Serviciului de Ambulanță Județean Iași trebuie să trateze pacienții, colegii și colaboratorii cu respect, demnitate și empatie, indiferent de statutul social, etnie, religie, gen, vârstă sau alte diferențe.

2. Comunicarea civilizată și profesională

Relațiile interpersonale trebuie să se bazeze pe o comunicare deschisă, sinceră și politicoasă, evitând orice formă de discriminare, hărțuire sau comportament ofensator.

3. Recunoașterea valorii fiecărei persoane

Respectul față de opiniile celorlalți contribuie la crearea unui mediu de lucru armonios și la furnizarea unor servicii medicale de calitate superioară.

4. Responsabilitatea angajaților

Fiecare angajat are obligația de a promova și menține un climat de respect reciproc, contribuind astfel la buna funcționare a instituției și la consolidarea imaginii SAJ Iași.

Respectul este fundamentul relațiilor umane în cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Iași, asigurând un mediu de lucru echitabil, colaborativ și orientat către excelență în serviciile oferite comunității.

III. Obligații morale și profesionale.

a) Obligația de îngrijire în cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Iași

Personalul operativ al Serviciului de Ambulanță Județean Iași are o datorie morală și profesională primordială de a acorda îngrijiri medicale de cea mai înaltă calitate, cu profesionalism, compasiune și dedicare, indiferent de situația în care se află pacientul sau de condițiile externe. Această obligație implică:

- **Respectarea necondiționată a vieții și sănătății pacienților**, oferind asistență medicală rapidă, corectă și adecvată, în conformitate cu cele mai bune practici și protocoale medicale în vigoare.

- **Dreptul la respectarea demnității și intimității** pe parcursul tuturor actelor medicale, inclusiv în timpul transportului și intervenției de urgență.
- **Dreptul la îngrijire fără discriminare** de orice natură (sex, rasă, etnie, religie, opinii politice, stare socială, dizabilitate, vârstă etc.), asigurându-se tratament egal și corect tuturor pacienților.
- **Dreptul la acces la serviciile medicale de urgență** în condiții de promptitudine și eficiență, fără întârziere nejustificată.
- **Dreptul de a formula plângeri și reclamații** în cazul în care consideră că drepturile lor nu sunt respectate, precum și dreptul la soluționarea acestora în termene legale.

Respectarea acestor drepturi nu este doar o obligație legală, ci și un angajament moral al personalului SAJ Iași, care contribuie la construirea unei relații de încredere și respect între pacient și profesionistul medical.

c) **Dreptul la informație și consimțământ informat:**

Niciun act medical nu poate fi efectuat fără consimțământul prealabil, liber și informat, cu excepția urgențelor majore.

Personalul medical din cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Iași are obligația legală și etică de a asigura respectarea dreptului pacientului la informare completă și la exprimarea consimțământului liber, prealabil și informat, în conformitate cu **Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului**.

Această obligație implică:

- **Informarea clară, adecvată și înțeleasă de pacient**, privind starea de sănătate, diagnosticul prezumtiv sau confirmat, intervențiile necesare, riscurile posibile, beneficiile și alternativele existente.
- **Respectarea deciziei pacientului** de a accepta sau refuza un act medical, cu excepția cazurilor de urgență majoră, când intervenția este necesară pentru salvarea vieții sau prevenirea unor consecințe grave, iar pacientul nu își poate exprima voința.
- **Adaptarea comunicării** în funcție de starea pacientului (inclusiv bariere de limbă, dizabilități, vârstă sau nivel de înțelegere), astfel încât informarea să fie reală și eficientă.
- **Documentarea consimțământului**, acolo unde este necesar și posibil, conform procedurilor legale și instituționale.

Respectarea acestor norme contribuie la protejarea integrității psihologice și profesionale a angajaților, la coeziunea echipei și la crearea unui climat bazat pe încredere, sprijin și respect reciproc.

b) Evitarea conflictelor de interese în relațiile umane:

Personalul SAJ Iași are obligația de a menține obiectivitatea, imparțialitatea și integritatea în toate deciziile profesionale. Se interzice stabilirea sau menținerea unor relații personale (de natură sentimentală, familială sau de alt tip) care pot influența, compromite sau pune sub semnul întrebării obiectivitatea actului medical, deciziile administrative sau relațiile profesionale.

Această obligație este susținută de prevederile Legii nr. 161/2003, ale Codului Muncii și ale Legii nr. 477/2004 privind conduita în instituțiile publice. Identificarea sau gestionarea conflictelor de interese este esențială pentru menținerea încrederii în actul medical și pentru buna funcționare a echipei.

Respectul reciproc, colaborarea onestă și menținerea unui climat profesional integru sunt esențiale pentru buna funcționare a Serviciului de Ambulanță Județean Iași. Îndeplinirea responsabilităților față de colegi contribuie la consolidarea echipei, la prevenirea tensiunilor interne și la crearea unui mediu de lucru sigur, echilibrat și eficient.

Respectarea acestor principii nu este doar o obligație morală, ci și una legală, esențială pentru protejarea valorilor fundamentale ale instituției și pentru asigurarea unui comportament profesional demn de încrederea comunității.

c) Datorii față de comunitate și instituțiile partenere.

✓ Responsabilitate socială

Fiecare angajat al Serviciului de Ambulanță Județean Iași are un rol activ în protejarea sănătății publice și în promovarea siguranței comunității. Această responsabilitate socială depășește obligațiile profesionale de bază și implică:

angajații au obligația de a evita orice situație care poate genera un **conflict de interese** sau o **stare de incompatibilitate**.

- Este interzisă **cumularea funcției** din cadrul SAJ Iași cu activități externe (remunerate sau nu) care pot afecta imparțialitatea, obiectivitatea deciziilor profesionale sau calitatea serviciilor medicale.
- Nu sunt permise activități care intră în concurență directă cu serviciile oferite de SAJ, sau care pot duce la **folosirea funcției în scop personal ori comercial**.
- Angajații au obligația de a **declara orice situație potențială de conflict de interese**, în mod transparent, conducerii instituției, pentru a permite luarea unor măsuri preventive.
- Nerespectarea acestor prevederi poate atrage **răspunderea disciplinară, administrativă sau penală**, conform legii.

VI. Utilizarea resurselor și imaginea instituției

Identitatea vizuală și resursele materiale ale SAJ Iași sunt elemente de patrimoniu public și **trebuie protejate de orice formă de utilizare abuzivă, improprie sau politizată**.

- Este **strict interzisă utilizarea uniformei, echipamentelor, mijloacelor de transport, siglei sau a altor însemne ale SAJ Iași** în contexte care nu țin de activitatea profesională, în special în scopuri:
 - **politice,**
 - **comerciale,**
 - **publicitare** sau
 - **personale** (ex: rețele sociale, campanii neautorizate, manifestări publice fără mandat instituțional).
- Resursele instituției (carburant, aparatură, stații radio, telefonie, echipamente medicale etc.) trebuie utilizate **exclusiv în interes de serviciu**, în conformitate cu destinația lor legală și reglementările interne.
- Este interzisă **asocierea imaginii SAJ Iași cu mesaje politice, religioase, discriminatorii sau partizane**, care pot afecta neutralitatea și caracterul public al instituției.

b) Evitarea folosirii abuzive a funcției

Funcția deținută în cadrul SAJ Iași trebuie exercitată **exclusiv în interesul serviciului public**, cu respectarea strictă a atribuțiilor prevăzute în fișa postului, regulamentele interne și legislația specifică.

Astfel:

- Este **interzisă utilizarea funcției pentru obținerea de foloase personale** (materiale, financiare, relaționale sau de imagine), direct sau indirect.
- Angajații nu trebuie să influențeze sau să constrângă alți colegi pentru a obține avantaje necuvenite, **folosindu-se de autoritate sau statut ierarhic**.
- Se interzice **intervenția nejustificată în deciziile altor compartimente** ori solicitarea de tratamente preferențiale pentru persoane apropiate (colegi, rude, cunoștințe).
- Este interzisă **folosirea funcției pentru susținerea unor interese politice, comerciale, religioase sau ideologice**, atât în spațiul instituțional, cât și în afara acestuia.
- Orice **abuz de funcție** poate atrage răspunderea disciplinară, administrativă sau penală, în conformitate cu prevederile Codului penal (Art. 297 – Abuzul în serviciu), ale Codului muncii și ale regulamentului intern.

Respectarea standardelor de integritate în activitatea administrativă este o condiție esențială pentru transparență, eficiență și legalitate în cadrul SAJ Iași. Conduita etică a personalului decizional reflectă responsabilitatea față de interesul public și contribuie la menținerea încrederii în instituție.

VIII. Monitorizare și soluționare a sesizărilor

a) Coordonarea și controlul

Managerul SAJ Iași are responsabilitatea principală în **implementarea, monitorizarea și aplicarea Codului Etic**, asigurându-se că toate compartimentele instituției cunosc și respectă prevederile acestuia. În acest demers, un **rol esențial îl are consilierul de etică**, desemnat conform reglementărilor legale.

X. Sancțiuni

Sancțiunile disciplinare aplicabile pot include, în funcție de gravitatea încălcării, următoarele măsuri:

- Avertisment verbal sau scris
- Reducerea salariului
- Desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă

Sistemul sancționator are un caracter gradual și proporțional, urmărind nu doar penalizarea comportamentului inadecvat, ci și corectarea conduitei angajatului și prevenirea repetării abaterilor. Totodată, aplicarea sancțiunilor va respecta procedurile legale și dreptul la apărare.

XI. Răspundere civilă/penală

Răspunderea disciplinară nu exclude aplicarea altor forme de răspundere prevăzute de lege, cum ar fi:

- Răspunderea civilă, în cazul prejudiciilor materiale cauzate instituției sau terților;
- Răspunderea penală, în cazul comiterii unor fapte prevăzute de Codul Penal (ex: abuz în serviciu, neglijență, divulgarea de informații confidențiale etc.).

Orice abatere gravă sau cu consecințe legale trebuie tratată în ansamblul ei. Codul Etic nu substituie legea, dar poate sta la baza inițierii unor acțiuni administrative, civile sau penale atunci când faptele o justifică.

Respectarea principiilor și valorilor prevăzute în acest Cod de Conduită Etică reprezintă fundamentul activității noastre profesionale. Fiecare angajat al Serviciului de Ambulanță Județean Iași se angajează să acționeze cu integritate, responsabilitate și respect față de colegi, pacienți și întreaga comunitate.

Prin aplicarea consecventă a acestui cod, consolidăm încrederea în instituția noastră și promovăm un mediu de lucru sănătos și profesionist. Împreună, construim un Serviciu de Smbulanță dedicat excelenței și eticii în serviciile medicale de urgență.